

מהנעשה במכון איילון יוני 2026

סיור מומחז תלמידות מגמת תאטרון ודרמה מבי"ס
פלך בקרית עקרון. צילום: גלית אמנו

פעילות ODT לתלמידי בי"ב אלומות מרמת
אביב. צילום: גלית רוסיאנסקי

שלום לכל ידידנו,
החצי הראשון של שנת 2026 מאחורינו, בחודש יוני ביקרו במכון
איילון 2683 מבקרים.

את החודש התחלנו עם מסורת שנמשכת כבר 8 שנים:
סיור מומחז של תלמידות מגמת תיאטרון ודרמה מבי"ס פלך
קרית עקרון בהנחייתה ובהובלתה של המורה רוחמה שטיין.

שבת איתן מצופי ראשל"צ קיימו פעילות "יום צופה" בחורשה.
חב' אומריקס ערכו מפגש עובדים בבית המשלחות.
צוות מורי בית חינוך אור מצור הדסה הגיעו ליום סיום שנה באולם
בית המשלחות, כולל, כמובן, סוירים.

החודש קיימנו גם סיור השתלמות למורי דרך שמעוניינים להדריך את
הקבוצות הם מביאים, את הסיור המעמיק והמקצועי העביר רני אורן,
מנהל האתר היוצא.

מורי תיכון אור צור הדסה בפעילות
IN DOOR. צילום: גלית אמנו

החודש גם קיימנו השתלמות למדריכי ועובדי האתר, נחמה אייגנר,
רכזת מתנדבים, מרכזי הדרכה ופיתוח תוכן מתחום החינוך במועצה
לשימור אתרים, העבירה לנו פעילות O.D.T את הפעילות כבר
העברנו לתלמידי שני בתי ספר שהגיעו אלינו לסיור ואנחנו מוכנים
להעביר את הפעילות גם לקבוצות הנוספות שמגיעות אלינו לסיור.
אחרי הפעילות, רני, המנהל היוצא של האתר, סיפר לנו עוד סודות
ממכון איילון, היה מרתק ומהנה גם יחד.

תמר פורר, המדריכה הוותיקה שלנו עוזבת, לצערנו, אנו מודים
לתמר על כל השנים ומאחלים לה הרבה הצלחה בהמשך.

בידידות
לירון קליין וצוות מכון איילון

חידת החודש

כמה זמן ארך המבצע להבאת
המכונות למפעל?

א. 4 שנים

ב. 3 שנים

ג. שנתיים

ד. 5 שנים

תשמעו סיפור – סיפור רכישת מכונות לייצור כדורים – מתוך חוברת מכון איילון.

בשנת 1938, נשלח לאירופה יהודה ארזי – איש הרכש של ה"הגנה", במטרה לרכוש נשק ותחמושת להגנת היישוב בארץ ישראל.

תיאור לדברים כפי שהתרחשו נותן אדיר כהן בספרו "אלון בסער":

הנה בבוקר יום חורפי, הגיע לחדרו של יהודה בוורשה עוזרו כתריאל כץ, כשבפיו מידע חשוב: "נודע לי שיש בפרברי העיר מחסן ובו מכונות ישנות לייצור תחמושת. המכונות עומדות ללא שימוש ובעלי המחסן מבקשים למכור אותן בזיל הזול. נדמה לי שזו הזדמנות לרכוש את המכונות ולשלוח אותן ארצה. בידי ה"הגנה" הן עשויות לשמש כיסוד לתעשיית הכדורים."

בעל המחסן הסכים למכור את המכונות במחיר של גרוטאות ברזל. יהודה שילם לו דמי קדימה וביקש ממנו: "שמור נא לי את המכונות במחסן ימים אחדים, בקרוב נבוא לקחתן."

יהודה וכתריאל סרקו את העיר מצאו בניין של בית חרושת עזוב, אותו שכרו בסכום מועט ואליו העבירו את המכונות לשיפוף.

כעת באו בדברים עם בעלי מקצוע שעבדו בבתי חרושת של הממשלה הפולנית והציעו להן לעבוד בשעות הפנאי בשיפוף המכונות תמורת סכומי כסף נכבדים.

המשא ומתן עם בעלי המקצוע התנהל בחשאיות מוחלטת, תוך ניסיון למנוע דליפת המידע לשלטונות הפולניים..... החשאיות העיקה מאוד, קשה היה להסתיר או להסוות עשרות מכונות כבדות שנועדו אך ורק לייצור תחמושת.

באחד הלילות, בעיצומה של העבודה בבית החרושת, הגיעה המשטרה הפולנית למקום. יהודה וכתריאל היו בבית החרושת באותה עת, יהודה מיהר ויצא לקראת השוטרים...

המשך בחודש הבא

**תשובה לשאלת חודש קודם: ארגון הלח"י פוצץ את הרכבת הבריטית בשער הקיבוץ
ב – 29.2.1948**

הזוכה: נחום אפלבאום מאפרת

יודעים את התשובה לשאלת החודש החדשה? היכנסו לדף הפייסבוק של מוזיאון מכון איילון וענו